

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2020 Gemeente Oss en Bernheze

Veilige woon- en leefomgeving

In dit veld staan veiligheidsproblemen die met de dagelijkse kwaliteit van wonen en leven in buurten en wijken te maken hebben.

Bedrijvigheid en veiligheid

In dit veld staan veiligheidsproblemen die met de sociale onveiligheid rond bedrijvigheid te maken hebben.

Jeugd en veiligheid

In dit veld staan veiligheidsproblemen die specifiek met jeugd te maken hebben

Fysieke veiligheid

In dit veld staan veiligheidsproblemen die samenhangen met gevaarlijke stoffen, verkeer, gebouwen en natuur.

Integriteit en veiligheid

In dit veld staan veiligheidsproblemen die te maken hebben met ondermijnende criminaliteit en non-integer handelen.

Opgesteld door:

Gemeente Oss | Gemeente Bernheze | Politie | Openbaar Ministerie

INLEIDING

In 2018 hebben de gemeenten Bernheze en Oss als Basisteam Maasland één beleidskader vastgesteld. Daar hebben we een vierjarig uitvoeringsprogramma aan gekoppeld. Elk jaar evalueren we het beleid en presenteren de resultaten daarvan.

Vorig jaar schreven we dat veiligheidsproblemen niet altijd voorspelbaar zijn. Het jaar 2020 heeft dat door de uitbraak van SARS-CoV-2 meer dan duidelijk gemaakt. De landelijke maatregelen hebben een grote invloed gehad op ons leven, sociaal en economisch. Uitgaansgelegenheden, ontmoetingsplaatsen en niet-essentiële winkels zijn gesloten, evenementen vonden geen doorgang, het reizen werd beperkt en er werd dwingend geadviseerd om sociale contacten te beperken en zoveel mogelijk thuis te blijven en (digitaal) vanuit huis te werken. We zien de invloed van de maatregelen dan ook terug in de criminaliteits- en overlastcijfers. Landelijk is er sprake van een daling in traditionele criminaliteit en een toename in overlast en cybercrime.

De situatie heeft ook gevolgen voor de manier waarop we ons werk doen. Door snel wijzigende omstandigheden hebben we ons meer moeten richten op urgente onderwer-

pen. Meer structurele onderwerpen als evenementen en voetbal vroegen juist minder aandacht. Daarnaast zien we dat het aantal taken, veiligheidsincidenten en veiligheids-casussen nog steeds toeneemt. De druk blijft dus hoog, waardoor een goede prioritering nodig blijft.

De maatschappelijke ontwikkelingen en de groei van Oss naar een honderdduizend plus gemeente vragen om een verdere doorontwikkeling van Team Veiligheid Oss. In 2021 investeren we in vergaande samenwerking met Tor/Hor en VTH. In Bernheze zijn per 2021 ook de teams Veiligheid en Toezicht, vergunningen en handhaving samengevoegd. COVID-19 heeft laten zien dat we direct invloed hebben op elkaars inzet en resultaten en dat een goede afstemming noodzakelijk is.

De huidige situatie maakt het lastig om betrouwbare uitspraken te doen over de effectiviteit van onze lokale aanpak. De cijfers zijn sterk beïnvloed door de neveneffecten van de landelijke COVID-19 maatregelen. Omdat we onvoldoende zicht hebben op de duur en ernst van de maatregelen, zal de doorkijk naar 2021 deels gebaseerd zijn op aannames. We verwachten wel dat 2021 grotendeels nog in het teken van COVID-19 zal staan.

VEILIGE WOON- EN LEEFOMGEVING

OMSCHRIJVING

Binnen dit veiligheidsveld gaat het om drie onderdelen: de sociale kwaliteit van de wijk of kern, fysieke veiligheid (veelvoorkomende criminaliteit) en subjectieve veiligheid (gevoel van veiligheid). In deze evaluatie kijken we hiervoor naar de cijfers van Woonoverlast en High Impact Crime.

DOELSTELLING

- Bij aanhoudende ernstige woonoverlast effectief optreden
- Verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid. Dit doen we door slachtoffers te verkleinen, pakkans te vergroten en aangiftebereidheid onder slachtoffers te verhogen

ACTUELE SITUATIE WOONOVERLAST

Zowel landelijk als lokaal zien we de effecten van de COVID-19 maatregelen weerspiegeld in de cijfers. Door dat mensen gedwongen meer thuis zijn neemt de ervaren woonoverlast toe. In zowel Bernheze als Oss is vooral sprake van een forse toename in het aantal meldingen overlast door jeugd. Ook hebben de lockdowns gezorgd voor meer onveilige thuissituaties.

In 2020 is de Wvggz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) in werking getreden. Deze wet beschermt de rechten van psychiatrische patiënten die te maken hebben met verplichte zorg. De wet maakt het mogelijk om ook buiten een GGZ-instelling verplichte zorg te geven. We hebben een regionaal meldpunt opgezet waar iedereen een melding kan doen van een situatie die mogelijk vraagt om verplichte geestelijke gezondheidszorg. De implementatie van de Wvggz heeft nog niet geleid tot een afname van het aantal meldingen en overlast. Een evaluatie van de Wvggz is in voorbereiding.

Opvallend is dat het aantal meldingen overlast door afsteken vuurwerk in Bernheze en Oss ondanks het landelijk vuurwerkverbod nauwelijks is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Oss:

Vanaf 1 januari 2020 werken we met onze zorg- en veiligheidspartners volgens het AVE-model (Aanpak Voorkomen

Escalatie). Onze procesregisseurs Zorg en Veiligheid verzorgen de procesregie van complexe zorg- en overlastcasuïstiek met een veiligheidsaspect. De samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) is in 2020 op dit punt geëvalueerd. Gebleken is dat er meer behoefte was aan samenwerking. Dit heeft geleid tot vernieuwde afspraken waarbij we meer als gelijkwaardige partners gaan optrekken. 2021 zal in het teken staan van een verdere invoering en aanscherping van het model en bijbehorende werkprocessen.

In 2020 heeft team Veiligheid procesregie gevoerd over 40 casussen, waarvoor één of meerdere MDO's (MultiDisciplinair Overleg) zijn gehouden. De casussen zijn aangemeld vanuit de Sociale Teams, Politie, woningbouwverenigingen, Veilig Thuis en de reclassering. Het aantal personen dat uitstroomt uit detentie richting de gemeente is vrijwel gelijk gebleven (116 in 2020 om 114 in 2019). Aandachtspunt hierbij is dat de instroom vanwege COVID-19 voor twee groepen is beperkt: de zelfmelders die hun strafproces in vrijheid mochten afwachten en de groep vervangende hechtenis vanwege het niet uitvoeren van een taakstraf of niet betalen van een boete. Zodra de situatie het toelaat worden deze straffen alsnog ten uitvoer gelegd. Dat betekent een toename van instroom en uitstroom op een later moment.

In Oss zien we daarnaast opnieuw een sterke toename in het aantal overlastmeldingen voor personen met verward gedrag.

ACTUELE SITUATIE WOONOVERLAST

Op basis van de beleidsregel 'aankpak woonoverlast' zijn afgelopen jaar geen gedragsaanwijzingen opgelegd. Wel is twee keer een machtiging tot binnengaan afgegeven vanwege ernstige vervuiling.

Bernheze:

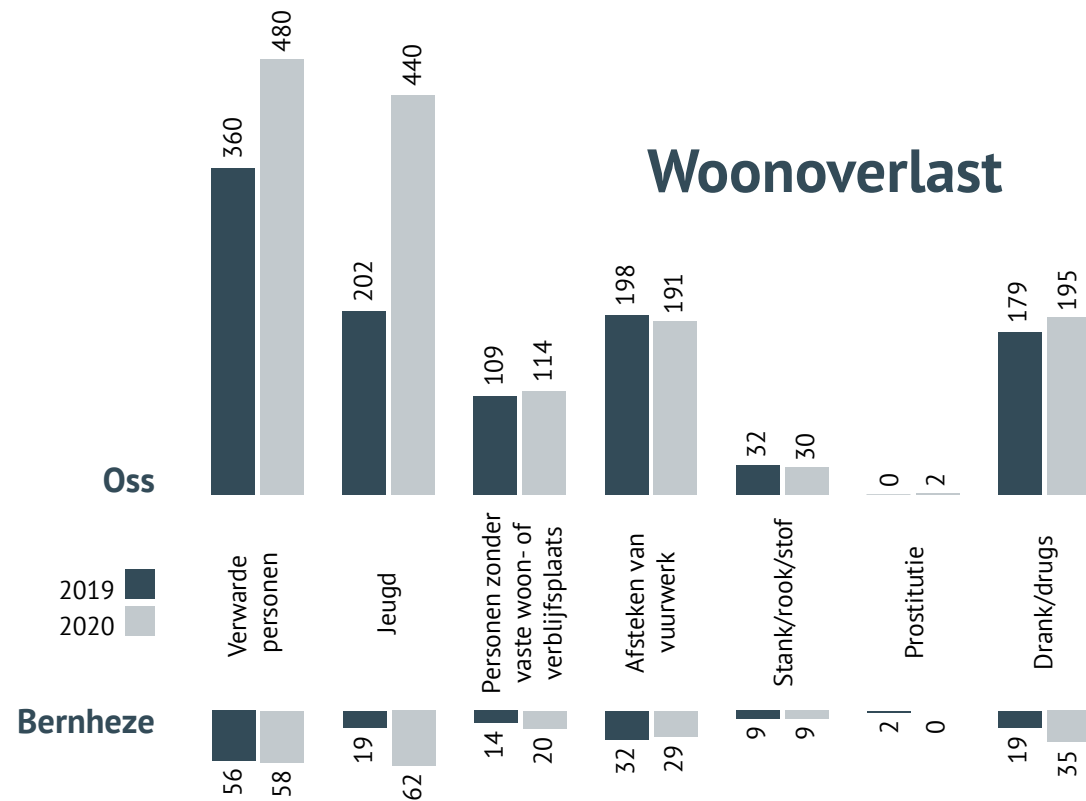
In 2020 hebben we in Bernheze afgesproken dat we het AVE-model gaan invoeren bij de Wegwijzer. De Wegwijzer is in februari 2021 gestart en helpt inwoners bij vragen over wonen, inkomen, zorg en welzijn. Met dit model komt er in de samenwerking tussen partners meer helderheid over regie en verantwoordelijkheden.

In 2020 heeft ZVH bij 10 COM-casussen (Casus Op Maat) de procesregie op zich genomen. Het aantal gedetineerden dat terugkeerde uit detentie naar Bernheze is in 2020 nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2019. Dit waren 13 personen in 2019 en 11 in 2020.

Het aantal overlastmeldingen veroorzaakt door personen met verward gedrag is in 2020 in Bernheze ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2019.

Op basis van de beleidsregel 'aankpak woonoverlast' zijn afgelopen jaar geen gedragsaanwijzingen opgelegd.

In 2020 is de pilot 'kwartiermaker zorg en veiligheid' omgezet naar een structurele rol Procesregisseur Zorg en Veiligheid met daarbij ook de wettelijke taak van nazorg ex-gedeteneerden.

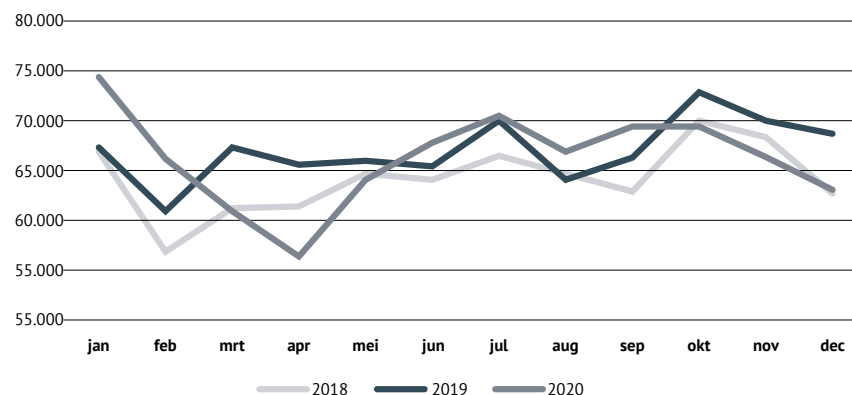
ACTUELE SITUATIE HIGH IMPACT CRIME

Ook bij de High Impact Crime zien we dat de cijfers sterk beïnvloed zijn door de landelijke COVID-19 maatregelen. Doordat we vaker thuis zijn, zijn met name de woninginbraken en geweldsdelicten sterk in aantal gedaald. Het effect was het sterkst waarneembaar direct na de eerste lockdown in maart en april. Na versoepeling van de maatregelen steeg het aantal misdrijven echter tot boven het niveau van dezelfde maanden in de afgelopen twee jaar. De tweede lockdown zorgde vervolgens weer voor een scherpe daling van het aantal misdrijven.

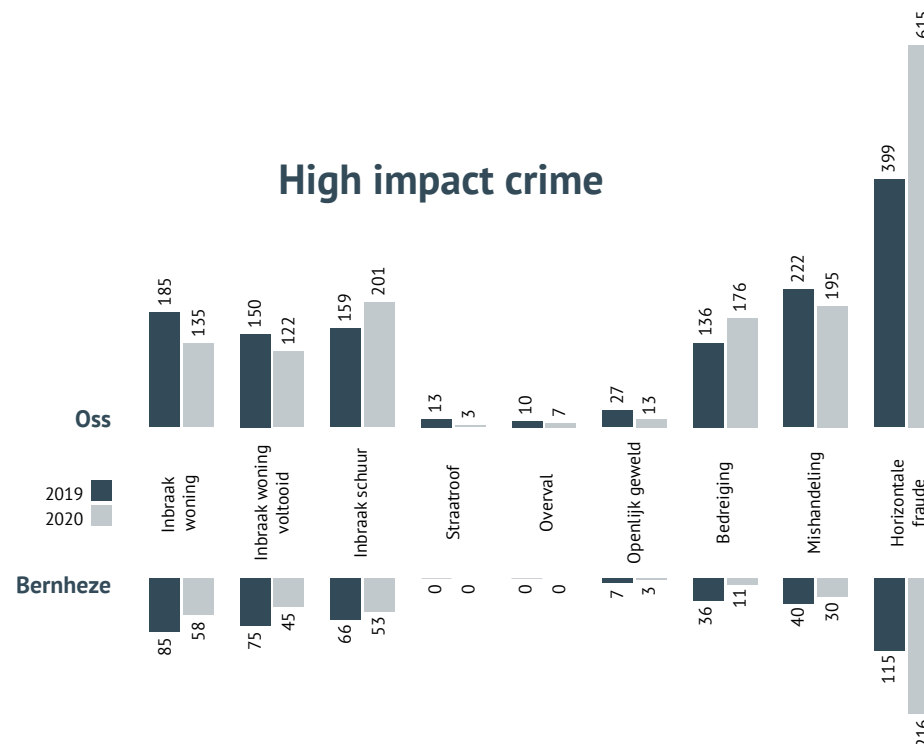
Ondanks de effecten van de maatregelen is het aantal geregistreerde misdrijven nagenoeg op hetzelfde niveau gebleven als in 2019. De belangrijkste oorzaak hiervan is de sterke toename van het aantal geregistreerde online misdrijven. Deze toename is deels een autonome ontwikkeling en wordt deels veroorzaakt door de mogelijkheid tot het kunnen doen van internetaangifte sinds medio 2019. Maar ook de COVID-19 maatregelen hebben criminele activiteiten meer doen verschuiven naar het digitale vlak. Bovenstaande landelijke ontwikkelingen zien we ook terug in Bernheze en Oss.

Door COVID-19 en de daling van de cijfers zijn er in 2020 nauwelijks preventieve activiteiten geweest met betrekking tot de aanpak van High Impact Crime.

Ontwikkeling geregistreerde misdrijven
2018-2020 per maand

High impact crime

ONTWIKKELINGEN EN VOORUITBLIK

- De ontwikkelingen en maatregelen rondom COVID-19 hebben geleid tot grote cijfermatige verschuivingen in overlast- en criminaliteitscijfers. We verwachten dat de cijfers bij afbouw van de maatregelen zullen 'normaliseren'. Opvallend is wel dat met name de verschuiving van traditionele criminaliteit naar digitale criminaliteit zeer snel heeft plaatsgevonden. Deze vorm van criminaliteit is groeiende en maakt steeds meer slachtoffers. De (financiële) schade is doorgaans groot. In 2021 krijgt cybercrime regionaal meer aandacht. Lokaal volgen we in 2021 de regionale ontwikkelingen op dit thema.
- In het najaar van 2021 houden we opnieuw de burgerpeiling Veiligheid en Leefomgeving onder de inwoners van Bernheze. Hiermee willen we inzicht verkrijgen in hoe onze inwoners over de veiligheid en leefbaarheid denken in Bernheze. Dit onderzoek herhalen we iedere vier jaar.
- Het project Koers en Kansen laat zien dat een andere aanpak kan werken. Bij het project stemmen we afdoeningen via ZSM af op eventuele hulpvragen. Het is nog te vroeg om de eerste resultaten door te vertalen naar een structurele aanpak. In 2021 bepalen we hoe de pilot-periode verlengd kan worden.
- De pilot ketenveldnorm wordt in 2021 afgerond. Het gaat hierbij om betere zorg voor mensen met (potentieel) gevaarlijk gedrag door een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking. In 2021 kijken we hoe we de huidige werkwijze rond deze doelgroep kunnen voortzetten.
- In Oss zien we in vrijwel alle casussen een vraag naar passende woonvormen voor personen die nu buiten de huidige vormen van (maatschappelijke) opvang vallen. We bekijken in 2021 hoe we hiermee om willen gaan. Dit gebeurt met name vanuit programma 1, waar ook Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang onder vallen.
- In Bernheze zien we incidenteel vragen naar passende woonvormen. Vanuit Veiligheid blijven we de noodzaak beklemtonen.
- In 2021 starten we in Bernheze met de implementatie van het AVE-model in het sociaal domein, volkshuisvesting en veiligheid.

BEDRIJVGHEID EN VEILIGHEID

OMSCHRIJVING

Binnen dit veiligheidsveld gaat het om de veiligheid op bedrijfsterreinen, veilig uitgaansgebied en veilig recreëren. De focus binnen dit veiligheidsveld leggen we op de aanpak van ondermijnende criminaliteit op bedrijfsterreinen en het buitengebied.

DOELSTELLING

- Ondernemers bewust maken over ondermijning
- Aanpak van ondermijning in het buitengebied

ACTUELE SITUATIE

Alle bedrijventerreinen in Bernheze en Oss zijn voorzien van het Keurmerk Veilig Ondernemen. Het winkelgebied in Heesch heeft een Keurmerk Veilig Winkelgebied. Samen met de ondernemers en veiligheidspartners werken we eraan om deze gebieden schoon, heel en veilig te houden.

De bestrijding van ondermijnende criminaliteit is als prioriteit benoemd in het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022. Binnen dit brede thema is specifiek de keuze gemaakt om

aan de slag te gaan met ondermijning in het buitengebied. Bernheze heeft een omvangrijk buitengebied en deze locaties zijn mogelijk kwetsbaar voor criminelen netwerken. Bernheze is pilot gemeente van het programma Maatschappelijke Weerbaarheid van Taskforce-RIEC. Samen met Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland hebben we het Actieplan ondermijning Buitengebied opgesteld. De resultaten van het onderdeel ondermijning kunt u verderop in deze evaluatie vinden.

ONTWIKKELINGEN EN VOORUITBLIK

- We hebben in 2020 extra aandacht gegeven aan de invloed van ondermijnende activiteiten tijdens de COVID-19 crisis. Dat hebben we gedaan door samen met Taskforce-RIEC een communicatielijns uit zetten voor horeca, zzp-ers en het buitengebied.
- In 2021 gaan we in Bernheze verder met de uitvoering van het Actieplan Ondermijning Buitengebied 2021-2023.
- In 2021 gaat de gemeente Oss ook aan de slag met het maken van een actieplan weerbaar buitengebied. Dit project wordt een light-variant van het project in Bernheze.

JEUGD EN VEILIGHEID

OMSCHRIJVING

Binnen dit veld gaat het om: jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit, individuele probleemjongeren, alcohol- en drugsgebruik bij jeugd. We richten ons op een ketengerichte aanpak: van preventie tot repressie, van zorgpartners tot partners uit de strafketen.

DOELSTELLING

- Voor de gemeente Oss; Terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit
- Voor de gemeente Bernheze; het behouden van de bestaande situatie.

ONTWIKKELINGEN EN VOORUITBLIK

- **Oss:** De inzet van straatcoaches in Oss is door de bevolking als erg prettig ervaren. We hebben daarom met hen een nieuw contract afgesloten voor 2020 en 2021 met een uitloop in 2022. We gebruiken 2021 en 2022 om te onderzoeken hoe we verder kunnen gaan op de ingeslagen weg om jeugdoverlast tegen te gaan.
- **Bernheze:** indien nodig blijven we inzetten op terugdringen van de overlast. Dit doen we samen met de volgende partijen: het jongerenwerk van ONS welzijn, Politie, Halt, boa's, Novadic en regiogemeenten. Daarbij zetten we vooral in op preventie.

ACTUELE SITUATIE

Als gevolg van de COVID-19 maatregelen is in het hele land sprake van een forse stijging van het aantal meldingen jeugdoverlast. Dit geldt ook voor Oss en Bernheze. Veel van deze meldingen betrof jongeren die zich niet aan de maatregelen hielden, aan groepsvorming deden en onvoldoende afstand hielden. Tegelijk zien we dat er minder overlastgevend jeugdgroepen actief zijn. Tijdens de lockdowns en avondklok waren er ook minder jongeren op straat. De toename lijkt dus specifiek te worden veroorzaakt door (het niet naleven van) de COVID-19 maatregelen.

Oss:

De aanpak van jeugdoverlast vraagt een doorlopende inzet. Jeugdgroepen zijn van alle tijden en in sommige gevallen ontwikkelt een jeugdgroep zich tot een (erg) overlastgevend groep. De samenwerking tussen gemeente Oss, politie, Openbaar Ministerie, ONS welzijn, straatcoaches en het ZVH is bijzonder succesvol geweest en heeft geleid tot veroordelingen en het uiteenvallen van een belangrijke overlastgevend groep.

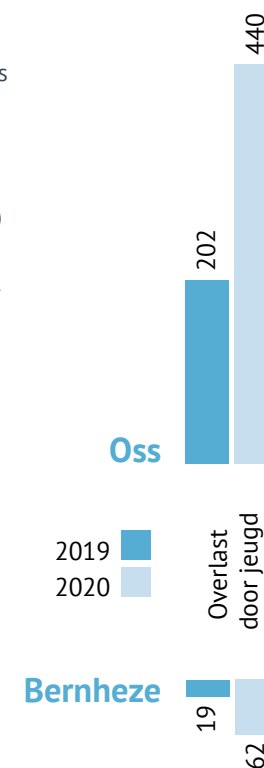
Bernheze:

Bernheze heeft in 2020 te maken gehad met 2 regionale jeugdgroepen waarbij jongeren uit onze gemeente waren aangesloten. Binnen onze gemeentegrenzen hebben zij in mindere mate dan in

de andere gemeenten tot overlast gezorgd. In beide gevallen was er sprake van een integrale aanpak vanuit veiligheid, zorg en strafrecht.

De samenwerking tussen gemeente Bernheze, regiogemeenten, Politie, Openbaar Ministerie, Ons welzijn, Novadic, Bureau Halt en het Zorg en Veiligheidshuis is succesvol geweest. Ook zien we soms dat jongeren van het rechte pad af (dreigen) te raken. Hierop wordt individuele ondersteuning ingezet.

In 2020 is vanwege COVID-19 intensief contact geweest met onze veiligheidspartners, waaronder ook jeugdwerkers en scholen, om zicht te blijven houden en in contact te blijven met jongeren.

FYSIEKE VEILIGHEID

OMSCHRIJVING

Fysieke veiligheid gaat over verkeersveiligheid, brandveiligheid en externe veiligheid. Verschillende fysieke veiligheidsvraagstukken komen bij elkaar in de Veiligheidsregio.

DOELSTELLING

- De Veiligheidsregio is samen met maatschappelijke partners verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid van Brabant-Noord.
- Om regie te kunnen voeren bij veiligheidsvraagstukken en partijen te kunnen verbinden is het nodig om door te groeien naar een informatie-gestuurde netwerkorganisatie met sterke kolommen.
- De Veiligheidsregio is paraat bij de bestrijding van branden, rampen en crises.

ACTUELE SITUATIE VEILIGHEIDSREGIO

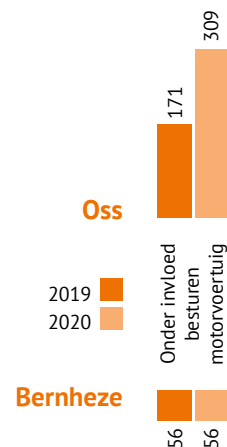
Het afgelopen jaar heeft voor de Veiligheidsregio grotendeels in het teken van COVID-19 gestaan. De crisisorganisatie is opgeschaald en heeft regionaal een belangrijke rol gekregen in de aanpak. Dit heeft geleid tot afschaling van opleiden en trainen. Ook hebben verschillende projecten uit het Beleidsplan en geplande werkzaamheden vertraging opgelopen. Dit heeft geen gevolgen gehad voor de uitvoering van de reguliere taken van de Veiligheidsregio. De Veilig-

heidsregio verwacht in 2022 de achterstanden grotendeels te hebben weggewerkt.

Elk jaar traint de Veiligheidsregio gemeentelijke medewerkers die een actieve rol hebben in de ramp- en crisisbeheersing. Ook volgen andere medewerkers van de gemeenten Oss en Bernheze cursussen en opleidingen. Hiermee houden zij hun kennis van de verschillende processen op peil.

ACTUELE SITUATIE VERKEERSVEILIGHEID

De invoering van het controleren op drugs in het verkeer heeft een stijging veroorzaakt van het aantal gevallen van rijden onder invloed van een motorvoertuig. Het feit dat soft drugs nog lang in het lichaam zit draagt ook bij aan de verhoogde pakkans. Met de stijging van het aantal verkeersdoden de laatste jaren binnen Nederland is de controle op andere middelen dan alcohol een goede toevoeging in de bestrijding van onveiligheid in het verkeer.

ONTWIKKELINGEN EN VOORUITBLIK

De Veiligheidsregio wil binnen een paar jaar een informatie-gestuurde netwerkorganisatie zijn. De Veiligheidsregio voert regie op de flexibele crisisorganisatie, verbindt partijen en is makelaar van veiligheidsinformatie. Het gaat om delen en samenbrengen van veiligheidsinformatie. Tegelijk werken ze aan het behoud van stevige kolommen Bevolkingszorg, GHOR en de Brandweer. Ook willen ze het samenspel met de gemeenten verbeteren. De verwachting is dat ook voor de Veiligheidsregio 2021 grotendeels in teken van de bestrijding van COVID-19 zal staan.

INTEGRITEIT EN VEILIGHEID

OMSCHRIJVING

Binnen dit veld gaat het om: polarisatie, radicalisering, ondermijnende criminaliteit, Veilige Publieke Taak (VPT), informatieveiligheid en ambtelijke/bestuurlijke integriteit.

De gemeente Oss en Bernheze brengen samen focus aan binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Een van de thema's is de aanpak van ondermijnende criminaliteit in het buitengebied.

DOELSTELLING

- Zoveel mogelijk tegenhouden en stoppen van ondermijnende criminaliteit en het herstellen/vergroten van het vertrouwen in de overheid
- We willen een weerbare en integere organisatie zijn. Medewerkers voeren hun publieke taak uit in een veilige werkomgeving

ACTUELE SITUATIE

Team Veiligheid van Oss en Bernheze werkt samen met partners aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit zijn andere teams uit de organisatie en externe partijen. Externe partijen zijn: de Taskforce/RIEC Brabant-Zeeland, andere gemeenten, politie, Belastingdienst en het Openbaar Ministerie.

Voor een beschrijving van onze gezamenlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit en de resultaten daarvan verwijzen we naar het toegevoegde onderdeel Ondermijning.

ONTWIKKELINGEN EN VOORUITBLIK

- In Oss hebben we een prioriteit toegevoegd. We willen een weerbare en integere organisatie zijn. Medewerkers voeren hun publieke taak uit in een veilige werkomgeving. Het is een programma voor vier jaar. We zetten in op interne weerbaarheid, VPT en verbeteren van de gemeentelijke informatiepositie. In 2020 hebben we met name in Oss ingezet op VPT.
- In 2021 besteden we in de week van de veiligheid aandacht aan bewustwording over ondermijning. We vertalen dit in acties.
- We blijven investeren in bestuurlijke en ambtelijke bewustwording en meldingsbereidheid ten aanzien van signalen en risico's in Oss en Bernheze. Ook betrekken we inwoners hier actief bij.
- Het Maasland Interventie Team wordt vaker ingezet bij complexe handhavings- en ondermijningszaken. In 2021 besluiten we of het MIT vanaf 2022 structureel ingebed wordt in de organisatie.
- Het thema mensenhandel vraagt meer aandacht van de gemeenten. Hiervoor gaan we regionaal beleid ontwikkelen.
- In 2020 is een regionaal expertteam radicalisering opgezet. De gemeente Oss participeert in dit expertteam. In 2021 werken we samen met adviesbureau NTA aan een plan van aanpak ter bestrijding van radicalisering.

RESULTATEN 2020 OSS EN BERNHEZE BASISTEAM MAASLAND

In Maasland is alle RIEC casuïstiek in 2020 gerelateerd aan drugscriminaliteit. Zo zijn er meerdere drugslabs en een XTC-drukkerij aangetroffen en zijn er casussen met linken naar internationale drugshandel. Naast de drugsproductie en -handel ligt ook de focus op het witwassen van het crimineel verdiend geld. In twee casussen is in 2020 een nadrukkelijke witwas-component naar voren gekomen, waaronder het witwassen van drugsgeld middels (aan- en verkoop van) vastgoed, het witwassen van zwart geld en het investeren van geld in vastgoed in het buitenland.

Cijfers RIEC-casuïstiek

In 2020 zijn er 2 signalen aangemeld door de politie (hennepkwekerij en drugsfab). Deze zijn benoemd tot RIEC casus. De gemeente Oss heeft 4 signalen aangemeld (overlast, onverklaarbaar vermogen, uitkeringsfraude, witwassen) en er is 1 signaal ontvangen van een ander basisteam (witwassen, onverklaarbaar vermogen, drugs). Deze 5 signalen zijn na een gedegen informatietoets niet benoemd tot RIEC casus.

CIJFERS RIEC CASUÏSTIEK

Noot: meerdere thema's kunnen aan een casus worden toegekend.

ACTIEGERICHTE WERKWIJZE

Door de beperkende maatregelen van de COVID-19 crisis zijn niet alle acties uitgevoerd die gepland stonden. Desondanks hebben er afgelopen jaar in Maasland 27 integrale acties plaatsgevonden (12 in Oss, 13 in Bernheze en 2 elders in de regio). De aard en omvang van de integrale acties verschillen sterk van elkaar: tientallen aanhoudingen door politie, bestuurlijke (her)controles, strafrechtelijke en fiscale doorzoeken, en in meerdere casussen is er voor miljoenen euro's aan beslagleggingen op vastgoed en auto's, en het bestuurlijk sluiten van panden.

18 acties hebben plaatsgevonden in het kader van RIEC-casuïstiek en 5 acties hebben plaatsgevonden onder regie van het Maasland Interventie Team (MIT). In totaal zijn er 82 adressen bezocht, waarvan 71 bestuurlijk, 14 strafrechtelijk en 13 fiscaal.

7 Syndru & Harddrugs

3 Buitengebied

7 Hennep

3 Witwassen/afpakken

1 Woonwagencentra

1 Bestuurlijke controle algemeen

1 Bedrijventerrein

1 NVWA Controle

3 Terugvordering TOZO

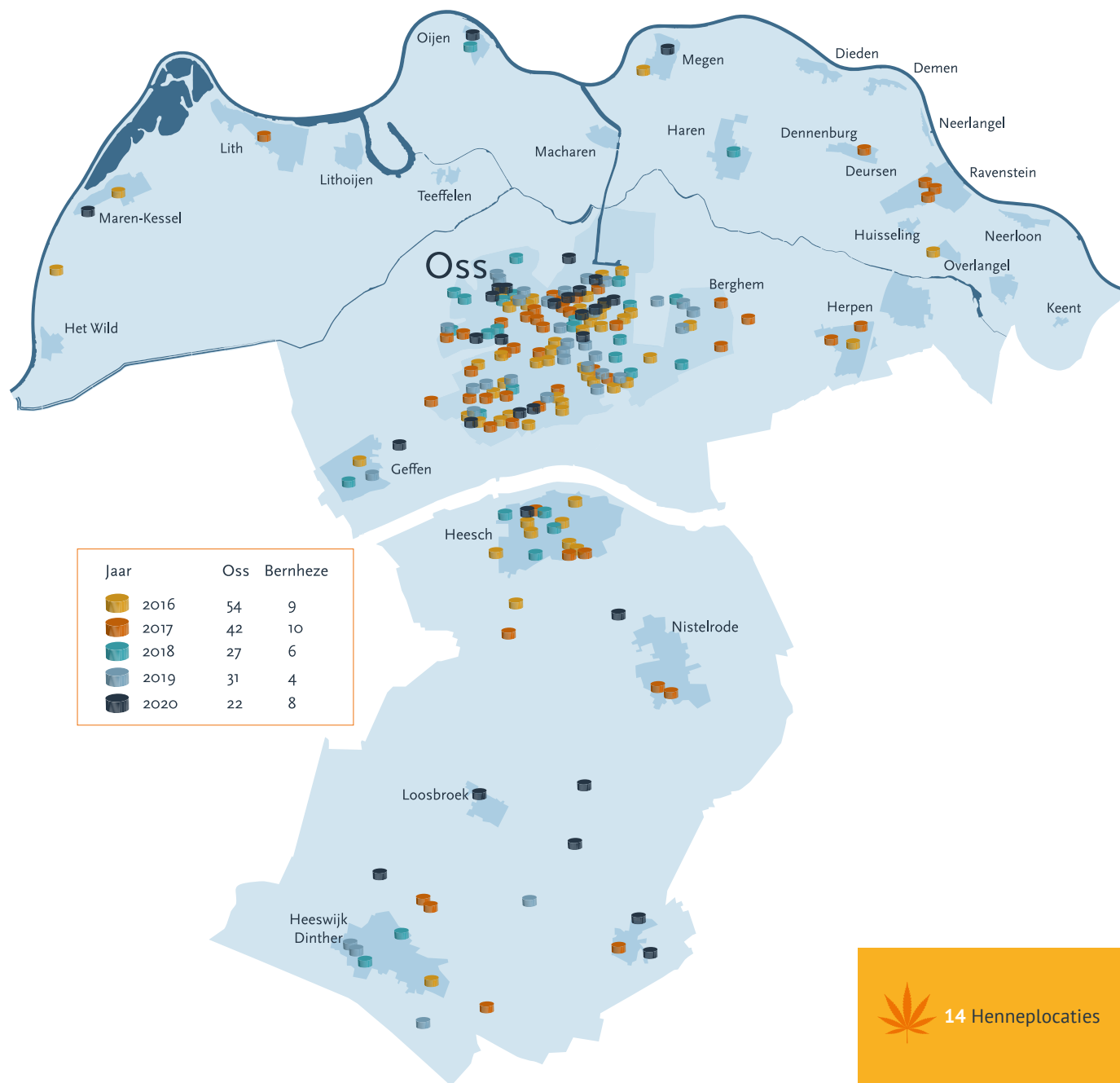
Thema's zijn van toepassing op de integraal uitgevoerde acties

Enkele integrale acties uitgelicht:

- Het MIT heeft begin 2020 een bestuurlijke controle uitgevoerd op het bedrijventerrein Kleinwijk in Nistelrode. Hierbij zijn 22 adressen gecontroleerd op onder meer brandveiligheid en strijdig gebruik.
- Politie en Belastingdienst hebben gezamenlijk een actie uitgevoerd op enkele kopstukken van een criminele jeugdgroep. Zij hielden zich op grote schaal bezig met dealen van harddrugs. Er is o.a. cocaïne, heroïne en XTC strafrechtelijk in beslag genomen, alsmede dure merkkleding. De Belastingdienst heeft bij hen hoge aanslagen opgelegd.
- Strafrechtelijk-fiscale actiedag in een RIEC casus waarbij beslag is gelegd op diverse voertuigen en goud op verdenking van witwassen, waarbij de Belastingdienst veel cruciale informatie heeft verzameld voor vervolg onderzoek.
- Het aantreffen van een BMK drugslab door de politie. Dit als onderdeel van een groter onderzoek naar een malafide metaalbewerker (ketelbouwer) in Tilburg.
- Het onverwachts aantreffen van een 'pillenfabriek' door het MIT tijdens een bestuursrechtelijke controle.
- Het controleren van een bedrijventerrein in Oss door het MIT, waarbij 22 adressen bestuursrechtelijk zijn gecontroleerd en 2 adressen strafrechtelijk. De controle is goed ontvangen door de ondernemers en er zijn géén misstanden geconstateerd.

Daarnaast heeft de politie 14 henneplocaties ontmanteld, waarbij er 3 in aanbouw waren. Verder is er een hennepknipperij en -drogerij aangetroffen. In totaal zijn er zo'n 3.200 planten en 3,5 kilo hennep vernietigd. Dit heeft geleid tot ruim 1,7 miljoen euro aan strafrechtelijke ontnemingen. Ook de Belastingdienst gaat hier aanslagen over opleggen. Daarnaast heeft de politie Maasland nog 67 andere meldingen m.b.t. hennep uitgelopen.

AANTREFFEN DRUGS (DOOR POLITIE)

Ten opzichte van 2019 is er sprake van een lichte afname van het aantal henneplocaties nu 14, toen 17. De meeste hennepkwekerijen worden in woningen aangetroffen, gevolgd door schuren, loodsen, garageboxen, voornamelijk in de woonwijk én het buitengebied.

Vanuit een grote hennepkwekerij, aangetroffen in 2019 in de wijk Oss-zuid, is er een strafrechtelijk onderzoek gestart wat in 2020 heeft geleid tot een inbeslagname van enkele miljoenen euro's aan voornamelijk onroerend goed. De lokale politie heeft in dit onderzoek meerdere aanhoudingen verricht. Het onderzoek is inmiddels afgerond en de verdachten komen in de loop van dit jaar voor de rechter. Naast hennep locaties heeft de politie in 2020 3 drugslabs en 1 opslaglocatie aangetroffen in Maasland.

Nadat de politie een drugslocatie ontdekt, maakt zij hiervoor een bestuurlijke rapportage voor de burgemeester. De gemeente kan o.b.v. het 13b beleid een waarschuwing uitreiken of het pand voor een bepaalde periode sluiten.

Gemeente Oss heeft 8 waarschuwingen gegeven en 12 panden gesloten. Gemeente Bernheze heeft 6 panden gesloten in 2020.

Afgelopen jaar zijn er regionaal minder afvaldumpingen gezien van hennepkwekerijen en drugslabs. Het aantal labs is niet minder, dus er is waarschijnlijk een andere manier van dumpen.

14 Henneplocaties

1 productielocatie
3 Opslaglocaties
2 Drugsdumpingen

Damocles 13b
19 Sluitingen
8 Waarschuwingen

STORY BRAND HENNEPKWEKERIJ

Na een brand op een erf in het buitengebied van Maasland tipte de brandweer de politie op een verdachte kelder. Deze verdenking bleek terecht want in de kelder onder de uitgebrande schuur bevond zich een in werking zijnde hennepkwekerij. Na onderzoek bleek het om 628 hennepplanten te gaan in een ruimte die brandgevaarlijk was en niet voldeed aan de veiligheidseisen. De kwekerij was mogelijk al enkele jaren in bedrijf. Onderzoek heeft uitgewezen dat er minimaal 17 hennepoogsten zijn geweest, waarbij de geschatte winst meer dan 1 miljoen euro bedraagt.

Door de partners is besloten om er een integrale casus van te maken. Het resultaat van de samenwerking is dat – naast de vervolging van de verdachte voor de illegale hennepkwekerij, en diefstal van water en stroom, ook de illegale verdiensten fiscaal zijn belast. Ook is in april 2020 zowel strafrechtelijk als fiscaal beslag gelegd op twee woningen en een bedrijfsvoertuig. De gemeente is gestart met een handhavingstraject voor het beëindigen van de illegale situatie met betrekking tot de kelder op het terrein en heeft het object waar de kwekerij zich bevond op grond van 13b gesloten voor een periode van 6 maanden. Ook is de toegekende uitkering Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) stopgezet, teruggevorderd en terugbetaald, en wordt de rechtmatigheid van een andere uitkering beoordeeld.

In tegenstelling tot veel andere RIEC-casussen, is deze casus integraal gestart nadat het strafbaar feit (hennepkwekerij) is geconstateerd. Maar ook dan blijkt een integrale aanpak meerwaarde te hebben. Zo hielp de informatie van de partners bij berekening van het strafrechtelijk wederrechtelijk verkregen voordeel, is er een gezamenlijk beeld van de vermogenspositie van de verdachte gemaakt en zijn de fiscale en strafrechtelijke beslaglegging op elkaar afgestemd. Daarnaast kon de gemeente het recht op Tozo toetsen.

BIBOB beleid en -toets

Gemeente Oss is bezig met het aanpassen van het bibob-beleid met o.a. een uitbreiding naar aanbestedingen en subsidies. Gemeente Bernheze onderzoekt en overweegt de extra mogelijkheden. Gemeente Oss heeft in 2020 144 van de 146 vergunningsaanvragen onderworpen aan een Bibob toets. 6 keer is het Landelijk Bureau Bibob (LBB) om advies gevraagd. 4 vergunningen zijn geweigerd door de gemeente en daarmee voorkomt de gemeente een mogelijke samenwerking met of facilitering van criminelen. Gemeente Bernheze heeft het afgelopen jaar 4 vergunningsaanvragen Bibob getoetst. Het is van belang is dat gemeenten het bestuursrechtelijke instrumentarium inzetten waar mogelijk.

Buitengebied

De gemeente Bernheze is één van de pilotgemeenten van het programma Maatschappelijke Weerbaarheid van Taskforce-RIEC. Samen met Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is het Actieplan Ondernijning Buitengebied 2021-2023 opgesteld. Dit is een integraal plan, waarbij de gemeente met haar partners inzet op preventie en repressie, vanuit meerdere beleidsdomeinen. In 2020 heeft de gemeente een veiligheidsonderzoek gehouden onder alle inwoners en ondernemers in het buitengebied van Bernheze. Dit is belangrijk geweest om een beeld te krijgen van wat er volgens de inwoners en ondernemers in het buitengebied speelt. De belangrijkste resultaten zijn meegenomen bij de ontwikkeling van het actieplan weerbaar buitengebied. In 2021 wordt gestart met de meerjarige uitvoering van het actieplan.

In 2021 gaat de gemeente Oss ook aan de slag met het maken van een actieplan weerbaar buitengebied.

BIBOB

152 BIBOB
onderzoeken

De noodzaak om met het onderwerp aan de slag te gaan is in 2020 wederom gebleken door het aantreffen van twee drugslabs, meerdere kwekerijen, constatering van drugs dealen en aantreffen van diverse illegale zaken in het buitengebied van Maasland.

STORY MIT CONTROLE LEIDT NAAR XTC- PILLEN

Het Maasland Interventie Team (MIT) heeft een bestuurlijke controle uitgevoerd bij meerdere adressen in het buitengebied. Tijdens de integrale MIT controle in een overladen loods viel het oog op (branche) vreemde spullen die bedekt waren met plastic zeilen. Er is daarop geschakeld met de eenheidscoördinator synthetische drugs van de politie. Al snel werd duidelijk dat het spullen waren om XTC pillen mee te drukken. Gecombineerd met een loodsgedeelte die helemaal onder het groene stof zat, een zakje 'green press powder' en een kleine getimmerde ruimte waar geen toegang toe verleend werd, bleken allemaal signalen te zijn die passen bij drugsproductie. De combinatie van deze signalen heeft ertoe geleid dat de bestuurlijke controle werd afgebroken en de politie de zaak over nam. Er volgde een strafrechtelijke doorzoeking, ook in de afgesloten ruimte. Hier bleekt dat elders geproduceerde MDMA samen met enkele andere stoffen werden samengevoegd en tot XTC pillen werden gedrukt. In totaal is er meer dan 100 kilo MDMA aangetroffen, waarvan meer dan 500.000 XTC pillen gemaakt kunnen worden.

EN WAT DOEN WE NOG MEER?

De gemeenten Bernheze en Oss zijn aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Zo krijgen gemeenten een goed beeld bij wat er speelt bij de inwoners m.b.t. criminaliteit.

De gemeenten Oss en Bernheze zijn in 2020 gestart met een intern signalen-overleg. Signalen van o.a. ondermijning, fraude en woonoverlast worden intern integraal opgewerkt en besproken. Waar vervolgactie nodig is, wordt doorgezet naar de betreffende afdeling, of er volgt een controle van het MIT. Uit de grote 100% controle op een bedrijventerrein in Oss geven bedrijven en bewoners aan de actie (het zichtbaar overheidsoptreden) te waarderen. Ook zijn de gemeenten en politie, in samenwerking met Taskforce-RIEC, actief op het vlak van communicatie om inwoners en ondernemers bewust te maken van de risico's van criminele inmenging en financiering van ondernemingen in financiële crisistijden van COVID-19.

Tot slot hebben in 2020 een aantal strafrechtzaken inhoudelijk op zitting gestaan. Dit zijn onderzoeken en casuïstiek uit de jaren daarvoor. De partners zijn tevreden over de uitspraken en opgelegde straffen. De media, o.a. Brabants Dagblad, heeft uitgebreid gerapporteerd over diverse zittingen en uitspraken.

Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland

De Taskforce Brabant-Zeeland en het RIEC hebben de krachten gebundeld en zijn per 1 januari 2020 gefuseerd. De Taskforce-RIEC ondersteunt en faciliteert de regionale en lokale aanpak van ondermijning. Ondermijnings-casuïstiek wordt mogelijk gemaakt door het RIEC d.m.v. het convenant, werkproces, en inhoudelijke begeleiding en advies.

Het RIEC adviseert partners over het verbeteren van de integrale aanpak. Zo zijn er voor alle gemeenten in Brabant en Zeeland een analyse van fitte gemeenten gemaakt. Uit deze analyse blijkt hoe de gemeente scoort op de aanpak van ondermijning en welke organisatorische veranderingen nodig zijn om weerbaar te zijn tegen ondermijning.

Verder adviseert en innoveert de Taskforce-RIEC op programmatische thema's: het buitengebied, kwetsbare branches, financiële dienstverleners, transport en logistiek, en de weerbaarheid van de jeugd. Waar het aansluit bij lokale prioriteiten maken we gebruik van deze expertise. Denk hierbij aan het buitengebied.

Zo zetten alle overheidspartners samen de schouders onder de aanpak van ondermijnende criminaliteit in de samenleving.